kevadeni 1895, aidates isegi vahetevahel koolilapsi õpetada. S.-u ema oli vali pietist, kodus valitsesid vennastekoguduse traditsioonid, koolimaja kõrval asuv palvemaja avaldas lapsesse sügavat mõju, nii et juba 6-aastase poisi suuremaks huviks sai piibli läbilugemine. Piibli kõrval kiindus meel misjonilehtedesse, »Ristiinimese teekonda taevalinna poole«, samal ajal eksootilistesse ja kangelaste seiklustesse, aga veetlesid ka »Maimu« ja »Tasuja« (»Tasuja« oli isegi S.-u esimeseks varjunimeks), »Kännud ja käbid«, »Käkimäe kägu«, eriti aga »Vari«, kui see ilmus. Aa. 1895—96 käis S. Tartu III algkoolis, 1896. a. astus ta Tartu kroonugümnaasiumi ja lõpetas selle kevadel 1904. Kaheksa keskkooli-a. olid järkjärguliseks eneseteadvusele tõusmiseks ametliku kasvatuse katte all. Klassis oli S. pea alati esimene; ta meelsaimaks õpiaineks olid vanad keeled ja saksa keel. 1900. a. ümber puutus ta kokku »Postimehe« ringiga (eeskätt O. Kalda, K. E. Söödi j.t.), kus ta õhutust sai soome keele õppimiseks. Esimene lugeda saadud soomekeelne teos, J. Aho »Rautatie«, oli küll keeleliselt üks raskemaid, kuid see läbi loetud, oli S.-u poolehoid sugurahvale kindlustatud. 1901. a. suvel tegi ta esimese reisi Soome. Samal ajal sündis S.-us teadlik lahkuminek oma ristiisa ja hooldajaga, alul Võnnu, siis Tartu Jaani koguduse õpetaja, hiljemini Riia kindralsuperintendendi G. Oehrn'iga, kelle perekonnas ta elas tunniandjana ja kes temas armastas näha tulevast pastorit. Igal suvel 1901—04 viibis S. Soomes, kus teda veetles vabama, venevastase, iseteadlikuma ja kõrgemakultuurilise sugurahva eeskuju. Kevadtalvel 1903 tagandati S. ajutiselt koolist osavõtu pärast eesti koolinoorsoo liikumisest (Veske ja Koidula pidud, allkirjade kogumine emakeele tundide palvekirjale), kuid võeti tagasi kooli Kornelius Treffner'i eestkostmisel. Pärast keskkooli lõpetamist (1904) astus S. Tartu ülikooli, kus ta tegelikult viibis ainult ühe semestri, sest ta siirdus varssi Helsingi ülikooli, kuigi jäi nimeliselt edasi ka Tartu ülikooli matriklisse, saades siit Šamajev'i stipendiumi. Helsingi ülikoolis õppis ta aa. 1905—10 ühelt poolt Euroopa nüüdisrahvaste kirjandust ja esteetikat, teiselt poolt soome keelt ja kirjandust, selle kõrval veel rahvaluulet. Helsingi ülikooli filos. kandidaadina a. 1910 lõpetanud, jäi S. samasse linna teenistusse, olles aa. 1911 - 13 ajutiseks abijõuks ülikooli rmt.-kogus, 1913—17 vene gümnaasiumi soome ja rootsi keele õpetajaks. Ühtlasi kirjutas ta tol ajal Eesti ja Soome lehtedesse ja oli »Tietosanakirja« kaastööliseks. 1914. a. suvel sõitis ta, Helsingi ülikooli abiraha saanud, Pariisi, kust aga puhkenud ilmasõda ta peagi tagasi tõi. — Olles keskkoolis tuline isamaa-luuletaja, muutus S. oma patriotismilt 1904. a. lõpupoolel kriitilisemaks. Üks ta artikkel »Uudistes«, milles südikalt kaitsti noorte taotlusi vanade vastu, tõi enesega kaasa lahkumineku »Postimehe« ringkonnaga. See nooruse radikalism avardus tal varssi iseseisvaks sotsialismiks, mida ta aga oma artiklitekogust »Sihid ja vaated« (Helsingi, 1906) peale kuni tänapäevani on katsunud vaba hoida igasugu dogmatismist, seevastu aga siduda individualismi ja rahvuspärasusega ning kohustustega vaimlise (eriti esteetilise) kultuuri vastu. Helsingis puutus ta lähedalt kokku ühelt poolt radikaalsete noorsoomlaste klubiga (ajakiri »Päivä« rühm), teiselt poolt sots.-dem. üliõpilaste seltsiga, mille liikmekski ta liitus, aga alles pärast ülikooli lõpetamist. Kui Eestis a. 1917 asutati iseseisev sots.-rev. partei, astus ta kohe sellesse kui ta ilmavaatele kõige ligemale tulevasse koondisse. Parteis asus ta eesti sots.-rev.-ide Helsingi osakonna etteotsa ja valiti sealt ka keskkomiteesse. S. oli esimene, kes teadlikult hakkas nõudma Eesti riiklikku iseseisvust, kuigi see mõte eluvõõraks hurjutati nii äärmiselt pahemalt poolt kui ka alguses kodanliste ringkondade poolt. S.-u eestvõttel andis Soome sots.-dem. üliõpilaste ühing 26. XI 1917 Soome maapäeva sots.-dem. rühmale märgukirja, milles nõuti Soome-Eesti kaksikvabariigi asutamise küsimuse viibimatut harutusele võtmist. 1917./18. a. vahetusel ilmus Tallinnas tema koostatud Eesti sots.-rev. partei keskkomitee märgukiri »Eesti Töövabariik«, mida juba enne trükist ilmumist oli kasutatud Eesti iseseisvaks kuulutamise eeltöödes ja mis sots.-rev.-ide nõudmisena oli tagajärjetult esitatud Eesti töörahva ja sõjaväelaste nõukogude täidesaatvale komiteele ja ka Vene rahvakomissaride nõukogule. Partei kaheksjagunemisel 1917. a. lõpul jäi S. pahemale tiivale. 1918. a. alguses võttis ta osa »Võitluse« toimetamisest. Varssi komandeeriti ta välisdelegatsiooni abijõuks Skandinaaviasse, kuhu aga pääsis alles 1918. a. suvel. Stokholmis oli ta okupatsiooni ajal Eesti informatsiooni-büroo juhatajaks. Pärast okupatsiooni langemist lahkus ta välisdelegatsiooni teenistusest erimeelsuse tõttu orientatsioonis. 1919. a. lõpupoole kutsuti ta Tartu ülikooli eesti ja üldise kirjanduse õppetoolile. Ülikooli õppejõu kutsele ettevalmistumiseks sai ta ametivabadust Soomes 1920. a. lõpuni ja asus tegelikult professori kohuste täitmisele 1921. a., mis ametis on toiminud tänini (1928). Tartu ülikooli õppejõuna on S. taotlenud kõigepealt eesti kirjanduse allikate kriitikat ja luuleteoste uurimist kunstiteosena. Ka oli